

מחקר הלכתי מקיף הודן בשחרור 76 המחבלים ששחררה ממשלת ישראל, ביניהם 33 שנידונו למאסר עולם-בגין כי התובע לא דרש עונש מות! - תמורת החייל אברהם עמרם שנפל בשבי המחבלים בפשיטת צה"ל בלבנון בהפירו את פקודת מפקדו, פרסם הרב יהודה גרשוני תלמידו המובהק של הרב אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל רבה הראשי של ארץ ישראל, הרב גרשוני דמות ידועה בעולם התורני ובעולם הישיבות היה ראש ישיבת "ארץ ישראל" בניו-יורק מחבר ספרי הלכה על נושאים שונים מהגורר כעת בישראל.

שחרור 76 המחבלים המסוכנים שהשתתפו בפעולות רצח ופינועים בישראל ואף של ילדים, תמורת שחרור אברהם עמרם עורר תגובות ופולמוס בצבור, במיוחד לאחר שהממשלה ששחררה את המחבלים החליטה על דרישת עונש מות למחבלים דומים, בגין התגובות השונות פרסם הרב גרשוני את מחקרו ההלכתי בנידון לאור ההלכה היהודית, והוא מביא אסמכתאות מן הש"ס פוסקים וגדולי התורה וההלכה בדורנו ובדורות האחרונים שדנו בבעיה דומה לשלנו. במחקרו קובע הרב גרשוני כי דינו של אברהם עמרם הנו בבחינת "מאבד עצמו לדעת" בגלל שהפר את פקודת מפקדו וערך את הטיול מבלי שקבל פקודה על כך ובניגוד ולהוראות הקבע של צה"ל, וזאת בהסתמך על אחד מגדולי התורה וההלכה בדור האחרון והוא הרב יוסף באב"ד אב בית דין של טרנופול בעל מחבר ה"מנחת הינוך" על ספר "החינוך" שחבר הרב אהרן הלוי מברצלונה ספרלימוד הנפוץ בעולם התורני ובין חוגי הישיבות ונחשב לספר קלאסי, ברב באב"ד שנפטר בשנת 1875, קבע כי אין חובה ומצוה להציל מאבד עצמו לדעת ולכן בנידון שלנו ספק באסתיחה מוטלת החובה להציל את אברהם עמרם....

נקודה נוספת והיא החשבה והאקטואלית ביותר עורר הרב גרשוני והיא, האם מוטלת חובה ומותר לסכן צבואר שלם בספק סכנה נפשות בכדי להציל ע"י כך נפש מישראל השרוי בודאי סכנת נפשות? הרב גרשוני במחקרו מסתמך על הרב ר' מאיר שמחה הכהן ז"ל רבה האחרון של "המתנגדים" בעיר דוינסק לטביה שנפטר בשנת 1926, היה מגדולי התורה וההלכה בדורנו הוצעה לו כס הרבנות בירושלים בשנת 1906 אבל סירב לקבלה בשל בקשה קהלת דוינסק, היה תומך נלהב של ישוב ארץ ישראל וסירב להצטרף ל"אגודת ישראל" בהוסדה, בספרו "אור שמחה" על משנה תורה של הרמב"ם קובע ר' מאיר שמחה הכהן בהסתמכו על הרמב"ם כי לא רק שאסור להכניס את הצבור בספק סכנת נפשות בגלל להציל אחד הנמצא בסכנה ודאית, אלא גם להיפך אין חיוב להציל את כל עם ישראל הנמצא בסכנה ודאית ע"י הכנסת נפש אחת מישראל בספק סכנה, נוסף לכך אפילו רוצח שגלה לעיר המקלט אין מוטלת עליו חובה להציל את כל עם ישראל מסכנה ודאית ע"י שיכנס בספק סכנת נפשות הלכה זו מובאה ברמב"ם הלכות רוצח ושמירת הנפש פרק ז' הלכה ז-ח שם נאמר: "רוצח שגלה לעיר מקלט וכ" הגולה אינו יוצא מעיר מקלטו לעולם, ואפילו לדבר מצוה או לעדות בין עדות ממון בין עדות נפשות ואפילו להציל נפש בעדותו או להציל פיר העובר כזכבים או מיד הנהר או מיד הדליקה ומן המפולת. אפילו כל ישראל צריכין לתשעצתו, כיואב בן צרויה אינו יוצא משם לעולם עד מות הכהן הגדול, ואם יצא התיר עצמו למיתה כמו

לפי ארנו" עד כאן הרמב"ם. יוצא מזה כי אפילו להציל כל עם ישראל מסכנה ודאית אין מוטלת חובה על הרוצח הגולה לצאת מעיר מקלטו ובכך להסתכן כיון דדמו הותר לגואל הדם [ranaz.co.il](http://www.ranaz.co.il)

הלכה זו שמובאת ברמב"ם היא זמרא מפורשת במסכת מכות דף י"א ע"ב.

לאור כל הלכה זו לא היתה מוטלת על ממשלת ישראל החובה לשחרר 76 מחבלים מסוכנים ששחרורם הוא בחזקת ודאי שימשיכו בפעולות הרצח והפיגועים ואף בתנוקות נשים וזקנים.